



422370 г.Тетюши, ул.Малкина, 39

422370 Тәтеш шөһәре, Малкин ур, 39

тел. (84373) 2-50-02, 2-53-33, факс 2-62-48, e-mail: tatesh@tatar.ru
ОКПО 78702097, ОГРН 1061672000037, ИНН/КПП 1638004978/163801001

РЕШЕНИЕ

КАРАР

28 .02. 2022

№ 19-1

**«Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге
Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында "06.10.2003 ел, № 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасының 2004 елның 28 июлендә кабул ителгән 45-ЗРТ номерлы «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» Законы, «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставының 89 статьясы нигезендә, Тәтеш муниципаль районы Советы **КАРАР КЫЛДЫ:**

1. «Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына (Татарстан Республикасы Тәтеш муниципаль районы Советының 2014 елның 11 августындагы 49-1 номерлы, 2015 елның 21 апрелендәге 59-1 номерлы, 23.11.2015, № 6-3, 06.02.2017, № 18-1, 23.03.2018, № 29-1, № 43-1, 05.08.2019, № 54-1, 02.09.2020 ел) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1.1. 6 статьяның 1 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә карый:

1) район бюджеты проектын тәзу һәм карау, район бюджетын раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, район бюджеты үтәлеше турында хисап тәзу һәм раслау.;

2) жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару.;

3) муниципаль милектәге мөлкәтне белү, алардан файдалану һәм алар белән эш итү.;

4) Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләрне электр һәм газ белән тәэмин итүне район чикләрендә оештыру.;

5) район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында район чикләреннән читтә Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, юл хәрәкәтен оештыру һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру.;

6) халыкка транспорт хезмәтләре күрсәтү өчен шартлар тудыру һәм жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру.;

7) район территориясендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук терроризм һәм экстремизм күренешләре нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яки) юк итүдә катнашу;

8) милләтара һәм конфессияара татулыкны ныгытуга, район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниәтен үстерүгә һәм үстерүгә, аз санлы халыкларның һәм башка милли азчылыklarның хокукларын тормышка ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәэмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлтелгән чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру.;

9) район территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм бетерүдә катнашу;

10) шәһәр һәм авыл торак пунктларының чикләре артында район чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлыгы чараларын тәэмин итү;

11) район территориясендә жәмәгать тәртибен саклауны оештыру, Муниципаль милиция;

12) полициянең участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә районның хезмәт күрсәтелә торган административ участогында эшләү өчен бина бирү;

13) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларны үтәү чорында торак урыны бирү;

14) жирлекара характердагы әйләнә-тирә мохитне саклау чараларын оештыру;

15) муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыру (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү вәкаләтләрәннән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыру (Балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), финанс белән тәэмин итү (Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла), балаларны карау һәм карау, балаларны муниципаль мәгариф оешмаларында тоту өчен шартлар тудыру, шулай ук үз вәкаләтләре чикләрендә балаларның каникул вакытында ялын оештыруны тәэмин итү чараларын, шул исәптән аларның тормыш һәм сәламәтлеге куркынычсызлыгын тәэмин итү чараларын гамәлгә ашыру (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

16) район территориясендә Халыкка медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыру (гражданның түләүсез медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләренең территориаль программасы нигезендә башкарма хакимиятнең федераль органы карамагындагы медицина оешмаларында халык медицина ярдәме белән тәэмин ителә торган территорияләр исемлегенә Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган исемлеккә кертелгән жирлекләрдән тыш).;

17) район территориясендә каты коммуналь калдыкларны жыю, жыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнашу (шул исәптән аерым туплау).;

18) районның территориаль планлаштыру схемаларын раслау, территориаль планлаштыру схемасы нигезендә эзерләнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмати системасын алып бару, муниципаль ихтыяжлар өчен район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу, индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларын планлаштырыла торган төзү турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән белдерүнамәнең жир кишәрлегендә индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын урнаштыру мөмкинлегенә һәм билгеләнгән параметрлар буенча билгеләнгән параметрларга туры килүе турында хәбәрнамәне жиберү, хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак төзелеше яисә бакча йорты параметрларының планлаштырыла торган параметрларына туры килмәве һәм (яки) индивидуаль торак төзелеше объектын яки бакча йортын жир кишәрлегендә урнаштырырга ярамау турында хәбәрнамәләр, шәхси торак төзелеше яисә бакча йортының төзелгән яки үзгәртеп корылган объектының яки тиешле торак территорияләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы закон таләпләренә туры килмәве яисә туры килмәве турында хәбәрнамәләр, Россия Федерациясә граждан законнары нигезендә, авылара территориядә урнашкан үз белдекләре белән корылманы сүтү турында Карар кабул итү, үз белдекләре белән төзелгәнне сүтү турында Карар кабул итү, билгеләнгән таләпләргә туры китерү, максатчан билгеләнмәгән яисә Россия Федерациясә законнарын бозып файдаланыла торган яисә авылара территориядә урнашкан жир кишәрлеген тартып алу, авылара территориядә урнашкан корылманы үз белдегә белән сүтү яки аны билгеләнгән таләпләргә туры китерү, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексында каралган очракларда, билгеләнгән таләпләргә туры китерү, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планын бирү, жир кишәрлегенә шәһәр төзелеше планын билгеләү, шулай ук, авылара территориядә урнашкан;

19) реклама конструкцияләрен урнаштыру схемасын раслау, район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә рөхсәтләр бирү, мондый рөхсәтләрне юк итү, район территориясендә үз белдеге белән урнаштырылган реклама конструкцияләрен демонтажлау турында күрсәтмәләр бирү, 2006 елның 13 мартындагы федераль закон нигезендә башкарыла.

№ 38-ФЗ "реклама турында";

20) жирлекләрнең архив фондларын саклауны да кертеп, муниципаль архивны Формалаштыру һәм эчтәлеге.;

21) район территориясендә жирлекара жирләү урыннарын карап тоту, ритуаль хезмәтләр оештыру;

22) район составына керүче авыл жирлекләрен элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру.;

23) жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру, аларның китапханә фондларының сакланышын тәэмин итү һәм комплектлау;

24) район составына керүче авыл жирлекләрен мәдәният оешмалары хезмәтләре һәм ял оештыру буенча хезмәтләр белән тәэмин итү өчен шартлар тудыру.;

25) район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгәтен үстерү өчен шартлар тудыру.;

26) район территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләрне) саклау, куллану һәм популярлаштыру, мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкярләрен) саклау.;

27) район составына керүче жирлекләрнең бюджет тәэмин ителеше дәрәжәсен бюджет ачкалары исәбеннән тигезләү.;

28) территорияль оборона һәм гражданныр оборонасы, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

29) район территориясендә дөвалау-савыктыру урыннарын һәм жирле әһәмияттәге курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәэмин итү, шулай ук жирле әһәмияттәге махсус сакланыла торган табигать территорияләрен саклау һәм куллану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру.;

30) район территориясендәге муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион эзерләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

31) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәэмин итү, аларның тормышын һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

32) жирлекләрдә авыл хужалыгы житештерүен үстерү, авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыру, кече һәм урта эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм волонтерлыкка (волонтерлыкка) ярдәм итү.;

33) Район территориясендә физик культура, мәктәп спорты һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тәэмин итү, муниципаль районның рәсми физкультура-сәламәтләндерү һәм спорт чараларын үткәрүне оештыру.;

34) балалар һәм яшьләр белән эшләрү буенча жирлекара характердагы чараларны оештыру һәм гамәлгә ашыру;

35) Россия Федерациясе Су законнарында билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларынан файдалану кагыйдәләрен билгеләрү, гражданнырның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр буе полосуларына иреккә үтеп керүен тәэмин итүне дә кертеп;

36) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

37) федераль закон нигезендә район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәккә эшләрне башкаруны тәэмин итү.;

38) Район чикләрендә коррупциягә каршы тору чараларын гамәлгә ашыру;

39) адреслар бирү, адресларны үзгәртү, юкка чыгару, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларынан, региональ яки муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларынан тыш), районның авылара территориясе чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирү, мондый атамаларны үзгәртү, юкка чыгару, дәүләт адреслы реестрында мәгълүмат урнаштыру;

40) районның авылара территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру;
41) федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны оештыру һәм территориянең карта-планын раслау.»;

1.2. 7 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 15-17 пунктлар белән тулыландырырга:

15) полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләгән хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирү;

16) алкогольле, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру;

17) муниципаль Янғын сагы булдыру.»;

1.3. 12 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12 Статья. Жирле үзидарә органнарының халык тарафыннан турыдан-туры гамәлгә ашырылу һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формалары

Районда жирле үзидарә органнарының турыдан-туры гамәлгә ашырылуы һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы формалары булып торалар:

1) жирле референдум;

2) муниципаль сайлаулар;

3) депутат, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи затын чакыртып алу буенча тавыш бирү;

4) муниципаль берәмлек чикләрен үзгәртү, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү;

5) халык жыены;

6) гражданның хокукый инициативасы;

7) территориаль ижтимагый үзидарә;

8) ачык тыңлаулар, ижтимагый фикер алышулар;

9) гражданның жыелышы;

10) гражданның конференциясе (делегатлар жыелышы);

11) гражданның сораштыру;

12) жирле үзидарә органнарына гражданның мөрәжәгәте;

13) инициативалы проектлар;

14) Россия Федерациясе Конституциясенә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, башка федераль законнарга һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка формалар.»;

1.4. Түбәндәге эчтәлекле 14.1 статья өстәргә::

«14.1. Халык жыены

1. 2003 елның 6 октябрәндәге Федераль законда каралган очракларда

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» гы 131-ФЗ номерлы федераль закон, гражданның жыены үткәрелергә мөмкин:

1) күрсәтелгән торак пункт территориясен башка муниципаль район территориясенә кертүгә китерә торган күрсәтелгән торак пункт составына керә торган муниципаль район чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта;

2) муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пунктта өлеге торак пункт территориясендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.;

3) Татарстан Республикасы Законы нигезендә муниципаль район чикләрендә урнашкан торак пункт территориясе өлешендә торак пунктның өлеге өлешендә гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча.

2. Өлеге статьяның 1 өлешендәге 3 пункттында каралган гражданның жыены кимендә 10 кеше яшәгән торак пункт территориясенә тиешле өлешендә яшәүчеләр төркеме инициативасы буенча муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы тарафыннан чакырыла ала.

Муниципаль район чикләрендә авылара территориядә урнашкан торак пункт территориясенә чикләрен билгеләү критерийлары гражданның үзара салым акчаларын кертү һәм алардан файдалану мәсьәләсе буенча гражданның жыены үткәрелергә мөмкин, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

3. Әлеге статьяда каралган граждандар жыены анда торак пунктта яшәүчеләрнең (яисә аның территориясенең бер өлешендә) сайлау хокукына ия кешеләрнең яртысыннан артыгы катнашуда хокуклы. Торак пунктта бер үк вакытта әлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукына ия яртысыннан артык кешенең бергә булу мөмкинлеге булмаса, әлеге Устав нигезендә граждандар жыены этаплап, граждандар жыенын үткөрү турында Карар кабул ителгәннән соң бер айдан да артмыйча үткөрелә. Шулай ук вакытта элегрәк граждандар жыенында катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашунуың алдагы этапларында катнашмый. Граждандар жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы тавыш бирсә, халык жыены карары кабул ителгән дип санала.

4. Граждандар жыены торак пункт территориясе өлешендә торак пункт территориясенең әлеге өлешендә граждандарның үзара салым ачкаларын кертү һәм куллану мәсьәләсе буенча үткөрелергә мөмкин.

Граждандар жыены үткөрелә торган торак пункт территориясенең бер өлеше чикләре, жирле әһәмияттәге тиешле мәсьәләне хәл иткәндә, торак пункт территориясенең күрсәтелгән өлешендә яшәүчеләрнең гомуми мәнфәгатьләре критерийнән чыгып, жирлек Советы карары белән билгеләнә.»;

1.5. 16 статьяның 4 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«4. Ачык тыңлауларны оештыру һәм үткөрү тәртибе район Уставы һәм район Советы карары белән билгеләнә һәм халык алдында тыңлаулар үткөрү вакыты һәм урыны турында алдан хәбәр итүне, муниципаль хокукый акт проекты белән, шулай ук исәптән, аны Тәтеш муниципаль районының "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә рәсми сайтында урнаштыру юлы белән алдан таныштыруны, район халкы тарафыннан фикер алышуга чыгарылган муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен белдерү мөмкинлеген күздә тотарга тиеш., шулай ук исәптән рәсми сайт аша, район халкын ачык тыңлауларда катнашуну тәэмин итә торган башка чаралар, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләнгән дә кертәп, гавами тыңлаулар нәтижеләрен бастырып чыгаруны (халыкка житкерүне), шулай ук исәптән аларны рәсми сайтка урнаштыру юлы белән дә.

Әлеге өлешнең беренче абзацында күрсәтелгән материалларны һәм мәгълүматларны урнаштыру, район халкы тарафыннан муниципаль хокукый акт проекты буенча үз искәртмәләрен һәм тәкъдимнәрен бирү мөмкинлеген тәэмин итү, шулай ук район халкының рәсми сайтының мондый максатлары өчен мәжбүри файдалану таләпләрен үтәп, ачык тыңлауларда катнашу өчен "дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) Бердәм порталы" федераль дәүләт мәгълүмат системасы кулланылырга мөмкин., әлеге статьяның максатлары өчен аны куллану тәртибе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.»;

1.6. 16 статьяның 5 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«5. Генераль планнар проектлары, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре проектлары, территорияне планлаштыру проектлары, территорияләре межалау проектлары, территорияләре төзекләндерү кагыйдәләре проектлары, күрсәтелгән расланган документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, жир кишәрлеген яки капитал төзелеш объектның шартлы рәвештә рәхсәт ителгән файдалануга рәхсәт бирү турындагы карарлар проектлары, капитал төзелеш объектларын рәхсәт ителгән төзелешнең, үзгәртәп корунуың чик параметрларыннан читкә китүгә рәхсәт бирү турындагы карарлар проектлары буенча, жир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан файдалану рәхсәт ителгән бер төрне башка төргә үзгәртү мәсьәләләре буенча, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләренең расланмаган очракта, шәһәр төзелеше эшчәнлегенә турындагы законнар нигезендә, гавами тыңлаулар яисә жәмәгать тыңлаулары үткөрелә.»;

1.7. Түбәндәге эчтәлекле 21.1 статья өстәргә::

«21.1. Инициативалы проектлар

1. Тәкъдим итү, кертү, фикер алышу, карау инициативалы проектлар, шулай ук үткөрү, аларны конкурс нигезендә сайлап алу тәртибе район Советы карары белән билгеләнә.

2. Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар хисабына финанс ярдәме алу өчен тәкъдим ителә торган инициативалы проектларга карата инициативалы проектлар, инициативалы проектларны карау тәртибе, шулай ук исәптән аларга ярдәм итүдән баш тарту өчен нигезләр, мондый инициативалы проектларны конкурс

нигезендә сайлап алу тәртибе һәм критерийлары Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Норматив хокукый акты нигезендә билгеләнә.»;

1.8. 35 статьяның 1 өлешендәге 7 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

7) Россия Федерациясе гражданлығын йә чит ил гражданлығын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданлығы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокуклы, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил гражданы яисә чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданы яисә чит ил гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенәң халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;»;

1.9. 40 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«40 Статья. Район башлығы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Район башлығы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла очракта:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 741 статьясы нигезендә отставкага жиберү;

4) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 74 статьясы нигезендә вазыйфадан читләштерү.;

5) суд тарафыннан эшкә яраксыз яисә чикләнгән эшчән дип тану;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип тану яисә вафат булган дип игълан итү;

7) аңа карата судның гаепләү карарының законлы көченә керүе;

8) Россия Федерациясеннән читкә даими яшәү урынына чыгу;

9) Россия Федерациясе гражданлығын туктату, чит ил гражданлығын туктату – аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлығын алырга йә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлығы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

10) сайлаучылар тарафыннан фикерләп;

11) сәламәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән ныклы сәләтсезлек район башлығы вәкаләтләрен гамәлгә ашырырга.;

12) районны «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 статьясы нигезендә, шулай ук бетерелгән очракта үзгәртеп кору.;

13) район чикләрен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучыларның санын 25% тан арттыру.

2. Район башлығының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла, шулай ук район башлығы, аның хатыны һәм балигы булмаган балаларының «аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачарга һәм саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында»2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән тыюны үтәмәгән очракта, Россия Федерациясе Президентының ышанычы югалуга бәйлә рәвештә туктатыла.

3. Район башлығы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан яки суд карары буенча процессуаль мәжбүри итү чараларын куллану очрагында, сак астына алу яки вазифадан вакытлыча читләшү рәвешендә аның вәкаләтләрен район башлығы урынбасары башкара.

4. Район башлығы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктаткан очракта, яңа район башлығын сайлау вәкаләтләре туктатылган көннән алып алты айдан да соңга калмыйча башкарыла.

Депутат сайланган район башлыгы булып санала, әгәр аны сайлау өчен тавыш бирде яртысыннан артыгы депутатларның район Советы.

5. Әгәр вакыты чыкканчы, район Советы вәкаләтләре вакыты алты айдан да ким калса, район башлыгын сайлау яңа сайланган район Советының беренче утырышында башкарыла.»;

1.10. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.1 пунктының үнөченче абзацында, 48 статьяның 8 пунктында «муниципаль кыйммәтле кәгазьләр чыгару юлы белән муниципаль бурыч алулар, кредитлар алу» сүзләрен төшереп калдырырга;;

1.11. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.3 пунктының унынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

- федераль закон нигезендә Комплекслы кадастр эшләрен башкаруны һәм территориянең карта-планын раслауны оештыра.»;

1.12. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.4 пунктының өченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

« район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыруны, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм юл хужалыгында район чикләреннән читтә Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруны, юл хәрәкәтен оештыруны һәм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итүне, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясә законнары нигезендә башкару өлкәсендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны тәмин итә;»;

1.13. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.6 пунктына түбәндәге эчтәлекле 9 абзац өстәргә:

- алкоголь, наркотик яки башка токсик исерек хәлдә булган затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыра;»;

1.14. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.7 пунктының бишенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«- полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләп торучы хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәр тарафыннан күрсәтелгән вазыйфаны биләү чорында торак урыны бирә;»;

1.15. 44 статьяның 1 өлешендәге 1.7 пунктына түбәндәге эчтәлекле 19 һәм 20 абзацлар өстәргә:

«- район чикләрендә шәһәр һәм авыл торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлыгы чараларын тәмин итә;

- муниципаль Янғын сагы булдыра.»;

1.16. 45 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3.1 пункт өстәргә:

«3.1. Район Башкарма комитеты житәкчесе:

1) район Советына контрольдә тотылды һәм хисап тотылды;

2) район Советына үзенең эшчәнлеген һәм Башкарма комитет эшчәнлегенә нәтижеләре, шул исәптән Совет тарафыннан куелган мәсьәләләргә хәл итү турында ел саен хисап тапшыра.;

3) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә һәм аерым дөүләт вәкаләтләргә район Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашыруны тәмин итә;

4) район башлыгына Россия Федерациясә граждандлыгын яисә чит ил граждандлыгын туктату турында язма рәвештә хәбәр итәргә бурычлы - Россия Федерациясә халыкара шартнамәсә нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил граждандлыгы (ялгызлык) алу яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсә нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы булган чит ил гражданының яисә башка документ алу хокукына ия., ләкин Россия Федерациясә граждандлыгы йә чит ил граждандлыгы туктатылганнан яисә чит ил граждандлыгы (ярдәмгә алу), йә өлегә пунктта каралган яшәүгә рәхсәт яисә башка документ алганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча.»;

1.17. 49 статьяның 1 өлешендәге 9 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

9) Россия Федерациясә граждандлыгын йә чит ил граждандлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил граждандлыгы (ярдәмгә алу) яисә чит ил гражданы яисә чит ил гражданы территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга хокукы, аның нигезендә чит ил гражданы

жирле үзидарэ органнарына сайланырга, чит ил гражданы яисэ чит ил гражданы яисэ Россия Федерациясенен халыкара шартнамәсе нигезендә жирле үзидарэ органнарына сайланырга хокуклы булган чит ил гражданы яисэ чит ил гражданының даими яшәү хокукын раслаучы башка документ булырга, әгәр Россия Федерациясенен халыкара килешүендә башкасы каралмаган булса;»;

1.18. 53 статьяның 3 өлешен түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә::

«Районның финанс-бюджет палатасы рәисе вазыйфасына кандидатларның квалификация таләпләренә туры килүен тикшерү Татарстан Республикасы финансы органы катнашында гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән тикшерүне уздыруда Татарстан Республикасы финансы органының катнашу тәртибе Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

1.19. 74 статьяның 4 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«4. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының " Муниципаль норматив хокукый актларда эшқуарлык һәм башка икътисадый эшчәнлекне гамәлгә ашыруга бәйлә һәм аларның үтәлешен бәяләү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашырыла торган, административ җаваплылыкка тарту, лицензияләр һәм башка рәхсәтләр бирү, аккредитацияләү, бәяләүнең һәм экспертизаның башка рәвешләрен билгеләү һәм бәяләү тәртибе (алга таба-аларның үтәлешен бәяләү муниципаль контроль кысаларында гамәлгә ашырыла) - мәҗбүри таләпләр), "Россия Федерациясендә мәҗбүри таләпләр турында"2020 елның 31 июлендәге 247-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мәҗбүри таләпләрне билгеләү һәм бәяләү принципларын исәпкә алып, муниципаль норматив хокукый актлар белән билгеләнә. Әлеге статьяның 6 өлешендә каралган бәяләмә тиешле муниципаль норматив хокукый актны кабул итүгә (бастырып чыгаруга) вәкаләтле жирле үзидарэ органы (жирле үзидарәнең вазыйфаи заты) тарафыннан карау өчен мәҗбүри булып тора.

Әлеге статьяның 6 өлешендә каралган Бәяләмәне карау нәтиҗәләре буенча каршылыклар барлыкка килгән очракта, мондый каршылыклар муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә хәл ителә.».

1.22. 88 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

"88 Статья. Район гражданныларының үзара салым акчасы

1. Гражданныларының үзара салым акчасы астында гражданныларының жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләренә хәл итү өчен башкарыла торган бер тапкыр бирелә торган түләүләре аңлашыла. Гражданныларының үзара салымы түләү күләме муниципаль районның (муниципаль район чикләрендә торак пунктның (яисә аның территориясенен бер өлеше) барлык халкы өчен абсолют күләмдә билгеләнә, алар саны муниципаль район (торак пунктның (яисә аның территориясенен бер өлеше) халкы гомуми саныннан 30 проценттан артмый торган аерым категорияләрдән тыш, һәм алар өчен түләүләр күләме киметелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән түләүләренә кертү һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенен 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында каралган очракларда гражданнылар җыенында хәл ителә.»;

1.23. 89 статьяны төшереп калдырырга;

1.24. 96 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә::

«2. Район Уставы, район Советы карары үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында район Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш, аларны дәүләт теркәвенә алганнан соң һәм үз көченә керә, рәсми басылып чыккан (халыкка җиткерелгән). Район башлыгы Татарстан Республикасы буенча Россия Федерациясе Юстиция министрлыгы идарәсеннән район Уставы, район Советы карарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында хәбәрнамәләр кәргән көннән җиде көн эчендә район Уставына үзгәрешләр кертү турында хәбәрнамәләр бастырырга (халыкка җиткерелергә) тиеш., «муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәве турында»2005 елның 21 июлендәге 97-ФЗ номерлы Федераль законның 4 статьясындагы 6 өлешендә каралган.

2. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә алу өчен җибәрергә.

3. Әлеге қарарны Татарстан Республикасының хоқуқый мәғлұмат рәсми порталында дәүләт теркәвенә алынғаннан соң Интернет мәғлұмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чығарырга, шулай ук Тәтеш муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Тәтеш муниципаль районы Советының 07.02.2002 ел, № 17-1 қарарын үз көчен югалтқан дип танырга.

5. Әлеге қарар «Россия Федерациясендә жірле үзидарә оештыруның гомуми принциптары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше нигезендә үз көченә керә.

**Тәтеш муниципаль районы
Башлығы**

Р.Х. Сафиулов